

Turvallisuusjohtaminen

Turvallisuusjohtamiseen sisältyy sekä lakisääteinen että omaehtoinen turvallisuuden hallinta. Siihen yhdistyvät menetelmien, toimintatapojen ja ihmisten johtaminen. Turvallisuusjohtamisen perustyökalut ovat riskien arviointi sekä toiminnan seuranta ja tarkkailu. Johtamisen organisoinnin keskeiset elementit ovat toimintajärjestelmien, -vastuiden ja -velvollisuuksien määrittäminen ja resurssien varaaminen tavoitteiden toteuttamiseksi. Johtamisen tueksi tarvitaan monipuolista tiedottamista turvallisuusasioista.

Työsuojeluhallinnon opas [Turvallisuusjohtaminen](#) perustuu Tampereen teknillisen yliopiston selvitykseen turvallisuuden johtamisesta kymmenessä yrityksessä sekä vuonna 2007 toteutettuun seurantatutkimukseen. Seurannan perusteella turvallisuustoiminnan jalkauttaminen ja liittäminen osaksi työsuoritusta on lisääntynyt työpaikoilla ja toiminnalla on saavutettu tuloksia.

Työturvallisuuslaki

Työturvallisuuslaki ei vaadi turvallisuusjohtamisjärjestelmää, mutta laissa esitetyt työnantajan velvollisuudet perustuvat turvallisuusjohtamisen ajatukseen ja turvallisuusjohtamisen peruselementit ovat laissa. Työnantajalla tulee aina olla työsuojelun toimintaohjelma, joka sisältää turvallisuuspolitiikan tai -periaatteet, jotka määrittelevät yleiset turvallisuuden päämäärät. Lisäksi henkilöstön yhteistyön toimintaperiaatteet ja -tavat on määriteltävä. Työturvallisuuslaki säätelee turvallisuuden järjestelmällistä hallintaa yleisellä tasolla. Työturvallisuuslaissa määritellyt toiminnan keskeiset elementit ovat:

- Työsuojelun toimintaohjelma, joka voidaan ymmärtää joko yleisluontoisena toimintapolitiikkana tai yksityiskohtaisena toimintaohjelmanä.
- Haitta- ja vaaratekijöiden tunnistaminen sekä niiden poistaminen tai merkityksen arviointi, eli riskien arviointi
- Työntekijöille annettava opetus ja ohjaus.
- Työympäristön ja työyhteisön tilan jatkuva tarkkailu.
- Riskien arvioinnin ajan tasalla pitäminen ja toimintaohjelman päivittäminen.

Varsinaisia turvallisuusjohtamisjärjestelmän vaatimuksia esitetään asetuksessa vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista (59/99) sekä

asetuksessa rautatiejärjestelmän turvallisuudesta ja yhteentoimivuudesta (750/06). Lisäksi lainsäädäntö (66/96) edellyttää merenkulussa aluksilta turvallisuusjohtamisjärjestelmän. Lisäksi on muitakin kuin työsuojelusäädöksiä, joissa veloitetaan yrityksiä tapaturmien ja onnettomuuksien ennalta ehkäisyyn järjestelmällisin tavoittein, toimintasuunnitelmin ja -ohjelmin.

Työterveyshuolto

Työterveyshuolto tukee työpaikan turvallisuustyötä. Se tekee työpaikkaselvityksiä ja tarkkailee työntekijöiden terveydentilaa. Työterveyshuollon rooli turvallisuusjohtamisessa on yhteistyökumppani sekä tiedontuottajan ja -jakajan rooli.

Turvallisuusjohtamisen malleja

Yritys voi halutessaan käyttää apuna valmiita malleja turvallisuusjohtamisen menettelynsä luomiseksi. Tällaisia ovat:

- OHSAS 18001:fi
- OHSAS 18002:fi
- ILO/OSH-MS
- BS 8800:fi

Sosiaali- ja terveysministeriön työsuojeluosasto, Tukes, Työturvallisuuskeskus, Työturvallisuuslaitos ja yliopistot ovat julkaisseet useita turvallisuusjohtamista ja sen tuloksia kuvaavia julkaisuja.

Lisätietoja:

[Turvallisuusjohtaminen \(pdf 501 kt\)](#). Työsuojeluhallinto. Työsuojeluoppa ja -ohjeita 35. 2010. 13 s.

[Työturvallisuuslaki \(738/2002\)](#)

Hämäläinen, P. ja Anttila, S. 2008. Onnistuneen työterveys- ja turvallisuusjohtamisen sisältö ja käytännöt.

Hämäläinen, P. ja Lanne, M. 2001. Onnistuneen turvallisuusjohtamisen sisältö ja käytännöt. Tampere, Sosiaali- ja terveysministeriö, Työsuojeluosasto. 84 s.

BS 8800. 2004. Occupational health and safety management systems -Guide. London, British Standards. 70 s.

OHSAS 18001:fi. 2007. Työterveys- ja työturvallisuusjohtamisjärjestelmät. Vaatimukset. 3. painos. Helsinki, Suomen Standardisoimisliitto SFS. 54 s.

OHSAS 18002:fi. 2003. Ohjeita OHSAS 18001:n soveltamiseksi. 2. painos. Helsinki, Suomen Standardisoimisliitto

